

REPORTAGE

Waarom cola goed is voor je nieuwsgierigheid

Ter ere van de Kinderboekenweek bezocht schrijver Sander Koenen gisteren basisschool De Borg in Haren. Hij vertelde over zijn nieuwe boek *Waarom stinkt een stinkdier?*

Sander Koenen opent de Kinderboekenweek. FOTO KEES VAN DE VEEN

LIEKE VAN DEN KROMMENACKER

HAREN Hij heeft vandaag de Noordzee meegenomen. Naar de Wederikweg in Haren, in een plastic bak vol met water. „Je hebt er wat fantasie voor nodig, maar dat lukt jullie. Want jullie zijn kinderen en die hebben fantasie.”

Nou, dat klopt wel hoor, knikken tientallen kinderen Sander Koenen (35) toe. De schrijver en journalist is net op het podium van basisschool De Borg geklommen om te vertellen over zijn nieuwe boek *Waarom stinkt een stinkdier?* In het boek staan vijftig vragen en vijftig antwoorden: 25 vragen van jongens en 25 van meisjes. Koenen koos, samen met een jury van kinderhelden zoals astronaut André Kuipers, de vragen uit duizend inzendingen van kinderen uit heel Nederland.

Waarom bijvoorbeeld zinkt een steentje en drijft een schip? Oei. Het publiek haalt de schouders op. Koenen houdt twee blikjes cola in de lucht, boven de bak met water: een gewone cola en een cola light. „Wie denkt”, vraagt hij, „dat de gewone cola zinkt en dat de light blijft drijven?” Of zinken of drijven ze misschien allebei? De meningen zijn verdeeld. Het live experiment leert dat alleen light blijft drijven.

Hoe dat kan? Koenen: „Omdat in de gewone cola suiker zit en in de cola light een zoetstof, aspartaam. Die is lichter dan suiker. Hierdoor is de gewone cola als het ware een steentje dat zinkt en de light een kurk die blijft drijven.” In een schip, dat zwaar weegt maar hol is van binnen, zit zoveel lucht dat lucht en ijzer samen minder wegen dan het verplaatste water. „Zelfs met een heleboel blikjes cola er in”, zegt Koenen.

Om alle antwoorden op de vragen te vinden, bevroeg Koenen allerlei topwetenschappers. Hij belde met Helga van Leur, de weervrouw van RTL die alles weet van wind. Of oud-onderzoeker Jan Bos, een kippenvelexpert. Hij wist het antwoord op de vraag van Emma Leinenga (11) die vorig jaar in groep 8 van De Borg zat: waar-

om krijg je kippenvel?

„Dat heeft te maken met de oertijd”, doceert Koenen. „Toen mensen nog een vacht hadden tegen de kou.” Nu hebben we daarvan alleen nog korte haartjes op ons lijf over. Deze groeien uit haarzakjes, die weer vastzitten aan spieren die soms samentrekken en deukjes en bultjes maken in je huid: kippenvel. Emma is blij dat haar vraag het boek heeft gehaald. „Ik probeerde het op goed geluk, had niet gedacht dat het zou lukken.”

Alle kwesties in *Waarom stinkt een stinkdier?* gaan over wetenschap, techniek en natuur, het thema van de Kinderboekenweek (7 – 18 oktober) die vandaag begint en dit jaar de titel *Raar maar waar!* meekreeg. Koenen verzong zijn boekidee uit nieuwsgierigheid. Vroeger wilde hij wel Ome Willem worden, of tovenaars. En huisman. Maar in stofzuigen was hij slecht, echte tovenaars bestaan niet en Ome Willem, tja, die was er al. Dus vond Koenen zijn eigen beroep uit, waarbij hij altijd zijn nieuwsgierigheid mag bevredigen: beroepsnieuwsgierigaard. Nieuwsgierig zijn en blijven is misschien wel de allerbelangrijkste eigenschap van allemaal, vindt hij. Een karaktertrek die hij deelt met kinderen en wetenschappers en die soms zomaar verdwijnt als mensen opgroeien. „Kijk maar naar je vader of moeder”, waarschuwt hij. Als zij niet slecht weer in een autorijden zien ze file, of regen. Ze zien: we komen te laat. Koenen: „Kinderen kijken naar buiten en vragen zich af: hee, wat wegen wolken eigenlijk? Veel leuker, toch?”

Harense vragen

Naast de vraag van Emma, haalden nog vier Harense kinderen het boek: Daan Dekker (12): Als je gezond leeft, word je dan de oudste mens ter wereld? Lukas Bastiaansen (12): Hoe werd elektriciteit uitgevonden? Jasmijn Visser (11): Waarom worden mensen verliefd? Sophie van Loon (12): Hoeveel diersoorten zijn er op de wereld?